

OLJKOVA SIVA PEGAVOST

Oljkova siva pegavost (*Mycocentrospora cladosporioides*) postaja zadnja leta vse pomembnejša glivična bolezen oljk tudi na območju Slovenske Istre. Pri močnejši okužbi smo priča zelo močnemu odpadanju listov in posledično slabemu rodu v naslednjem letu. Na bolezen so pri nas posebno občutljive toskanske sorte Leccione, Leccino in Pendolino.

Bolezni znaki

Bolezni znaki so zelo specifični in se najprej pojavljajo na spodnji strani listov v obliki svinčeno sivih nepravilnih madežev. Prav zaradi barve so v Italiji bolezen poimenovali piombatura (svinčenost). Pri blažji okužbi so bolezenski znaki zelo podobni blagi sajavosti, ki jo navadno povzročajo kaparji. Zgornja stran lista najprej porumeni, kasneje porjavi in se končno posuši. V ugodnih vremenskih razmerah (zmerne temperature in visoka vlažnost) se lahko bolezen iz posameznih listov do jeseni razširi na vse liste na veji.

Gliva prodre v zdrav list preko listnih rež ali naključnih ranic na listu. Po okužbi naseli celotno listno tkivo. Preko leta se gliva razmnožuje s pomočjo konidijev, ki se v ugodnih vremenskih razmerah tvorijo zelo hitro (12 do 15 dni) in povzročajo nadaljnje okužbe. Gliva prezimi v obliki trajnih sklerocijev, ki omogočajo dolgotrajno preživetje glive v neugodnih razmerah. Gliva je v listih aktivna tudi po odpadanju listja.

Poleg listov lahko gliva okuži tudi listne peclje v obliki sivih madežev, peclje plodov na katerih se tvorijo drobne nekroze in tudi plodove na katerih se pojavijo rjavo rdeče pege, podobne kot pri dozorevanju plodov. Pri zelo močnih okužbah so lahko prizadete tudi vejice na katerih se tvorijo sajasti madeži.

Škoda

V primeru močnejše okužbe prizadeti listi odpadejo, kar pomeni manjšo fotosintetska aktivnost. Posledično se prizadeta oljka slabše razvija in rodi.

Varstvo

Pri šibkejši okužbi so navadno dovolj uspešni ukrepi, ki jih izvajamo proti najpomembnejši bolezni glivični bolezni oljk, pavjemu očesu. To so ukrepi z bakrenimi sredstvi (pri nas je za uporabo na oljki registriran pripravek Cuprablau Z) ob marca ob začetku vegetacije, pred cvetenjem in konec avgusta. V primeru ugodnih vremenskih razmer za pojav bolezni in pri občutljivih sortah so potrebni ukrepi z bakrenimi sredstvi tudi poleti, ko je bolezen sicer najbolj prisotna.

Slika 1: Oljkova siva pegavost, okužen in zdrav list s spodnje strani

Slika 2: Olgkova siva pegavost, okužen list z zgornje strani

Matjaž Jančar
Specialist za varstvo rastlin